

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Υποσχόλια (Tīkā)

Ο Κανόνας των Ομιλιών - Υποσχόλια (Sutta Piṭaka - Tīkā)

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Υποσχόλια (1. Dīgha Nikāya - Tīkā)

2. Υποσχόλια για το μεγάλο κεφάλαιο (2. Mahāvaggaṭīkā)

7. Σχόλια για την ομιλία για την μεγάλη συνάθροιση
(7. Mahāsamayasuttavaṇṇanā)

PaliVerse

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Υποσχόλια

2. Υποσχόλια για το μεγάλο κεφάλαιο

7. Mahāsamayasuttavaṇṇanā

Nidānavāṇṇanā

331. Udānanti raññā okkākena jātisambhedaparihāranimittam pavattitam udānam paṭicca. Ekopi janapado ruḥhisaddena “sakkā”ti vuccatīti ettha yaṃ vattabbam, taṃ mahānidānavāṇṇanāyaṃ vuttanayena veditabbam. Aropiteti kenaci aropite.

Āvaraṇenāti setunā. Bandhāpetvāti paṃsupalāsapāsāṇamattikākhaṇḍādīhi āliṃ thiram kārāpetvā.

“Jātim ghaṭṭetvā kalaham vaḍḍhayimsū”ti saṅkhepena vuttamattham pākaṭataram kātuṃ “koliyakammakarā vadantī”tiādi vuttam.

Tiṇi jātakānīti phandanajātakapathaviṇḍriyajātakalaṭukikajātakāni dve jātakānīti rukkhadhamma vaṭṭakajātakāni.

Tenāti bhagavatā. Kalahakāraṇabhāvoti kalahakāraṇassa atthibhāvo.

Aṭṭhāneti akāraṇe. Veraṃ katvāti virodham uppādetvā. “Kuṭṭhārihattho puriso”tiādinā phandanajātakam kathesi. “Duddubhāyati bhaddante”tiādinā pathaviṇḍriyajātakam kathesi. “Vandāmi taṃ kuṇḍarā”tiādinā laṭukikajātakam kathesi.

“Sādhū sambahulā ñātī; api rukkhā araṇṇajā;
Vāto vahati ekaṭṭham, brahantampi vanappati”nti. -

Ādinā rukkhadhammajātakam kathesi.

“Sammodamānā gacchanti, jālam ādāya pakkhino;
Yadā te vivadissanti, tadā ehinti me vasa”nti. -

Ādinā vaṭṭakajātakam kathesi.

“Attadaṇḍā bhayaṃ jātam, janaṃ passatha medhagam;
Saṃvegam kittayissāmi, yathā saṃvijitam mayā”ti.

Ādinā attadaṇḍasuttam kathesi.

Taṃtaṃpalobhanakiriyā kāyavācāhi parakkamantiyo “ukkaṇṭhantū”ti sāsanam pesenti.

Kuṇāladaheti kuṇāladahatīre patitṭhāya. Pucchitapucchitam kathesi “anukkamena kuṇālasakuṇarājassa pucchanappasaṅgena kuṇāljātakam kathessāmī”ti. Anabhiratiṃ vinodesi itthīnam dosadassanamukhena kāmānam ādīnavokārasaṃkilesavibhāvanena.

Kosajjam vidhamitvā purisathāmaparibūhanena “uttamapurisasadisehi no bhavitum vaṭṭatī”ti uppannacittā.

Avissatthakammantāti arativinodanato patthāya avissatthasamaṇakammantā,
aparicattakammaṭṭhānāti attho. Nisīditum vaṭṭatīti bhagavā cintesīti yojanā.

Paduminiyanti padumassare. Vikasiṃsu guṇagaṇavibodhena. “Ayaṃ imassa...pe... na
kathesī”ti iminā sabbepi te bhikkhū tāvadeva paṭipāṭiyā āgatattā aññamañña
lajjamānā attanā paṭividdhavisesaṃ bhagavato nārocesunti dasseti.
“Khīṇāsavāna”ntiādinā tattha kāraṇamāha.

Osīdamatteti bhagavato santikaṃ upagatamatte. Ariyamaṇḍaleti ariyasamūhe.
Pācīnayugandharaparikkhepatoti yugandharapabbatassa pācīnaparikkhepato, na
bāhirakehi uccamānaudayapabbatato. Rāmaṇeyyakadassanattanti
buddhuppādapaṭimaṇḍitattā visesato ramaṇiyassa lokassa
ramaṇiyabhāvadassanattam. Ullānghitvāti utthahitvā. Evarūpe khaṇe laye muhutteti
yathāvutte candamaṇḍalassa utthitakkhaṇe utthitavelāyaṃ utthitamuhutteti
uparūpari kālassa vaḍḍhitabhāvadassanattam vuttam.

Tathā tesam bhikkhūnaṃ jātiādivasena bhagavato anurūpaparivāritaṃ dassento
“tatthā”ti ādimāha.

Samāpannadevatāti āsannaṭṭhāne jhānasamāpatti samāpannadevatā. Calīṃsūti
utthahiṃsu. Kosamattaṃ ṭhānaṃ saddantaram. Jambudīpe kira ādito tesaṭṭhimattāni
nagarasahassāni uppannāni, tathā dutiyaṃ, tathā tatiyaṃ, taṃ sandhāyāha
“tikkhattum tesaṭṭhiyā nagarasahassesū”ti. Te pana sampiṇḍetvā satasahassato
paraṃ asītisahassāni, navasahassāni ca honti. Navanavutiyā
doṇamukhasatasahassesūti navasatasahassādhikesu navutisatasahassesu
doṇamukhesu. Doṇamukhanti ca mahānagarassa āyuppattiṭṭhānabhūtaṃ
pādanagaraṃ vuccati. Channavutiyā paṭṭanakoṭisatasahassesūti
chakoṭiadhikanavutikoṭisatasahassapaṭṭanesu. Tambapaṇṇidīpādīsu chapaṇṇāsāya
ratanākaresu. Evaṃ pana nagaradoṇimukhapaṭṭanaratanākārādivibhāgena kathanam
taṃtaṃadhi vatthāya vasantīnaṃ devatānaṃ bahubhāvadassanattam. Yadi
dasasahassacakkavāḷesu devatā sannipatitā, atha kasmā pāliyaṃ “dasahi ca
lokadhātūhī”ti vuttanti āha “dasasahassa...pe... adhippetā”ti, tena sahassilokadhātu
idha “ekā lokadhātū”ti vuttāti veditabbaṃ.

Lohapāsādeti ādito kate lohapāsāde. Brahmalokeyi heṭṭhime brahmaloke. Yadi tā
devatā evaṃ nirantarā, pacchā āgatānaṃ okāso eva na bhavyeyyāti codanaṃ
sandhāyāha “yathā kho panā”tiādi. Suddhāvāsakāyaṃ upapannā suddhāvāsakāyikā,
tāsaṃ pana yasmā suddhāvāsabhūmi nivāsaṭṭhānaṃ, tasmā vuttam
“suddhāvāsavāsīna”nti. Āvāsāti āvāsanaṭṭhānabhūtā, devatā pana orambhāgiyānaṃ,
itaresaṅca saṃyojanānaṃ samucchindanena suddho āvāso etesanti suddhāvāsā.

332. Puratthimacakkavāḷamukhavaṭṭiyaṃ otari aññattha okāsaṃ alabhamāno. Evaṃ
sesāpi. Buddhānaṃ abhimukhamaggo buddhavīthi. Yāva cakkavāḷā ottharituṃ
ovarituṃ na sakkā. Pahaṭabuddhavīthiyāvāti buddhānaṃ santikaṃ upasaṅkamante
tehi devabrahmehi vaḷaṇṇitavīthiyāva. Samiti saṅgati sannipāto samayo, mahanto
samayo mahāsamayoti āha “mahāsamūho”ti. Pavaddhaṃ vanaṃ pavananti āha
“vanasaṇḍo”ti. Devaghaṭāti devasamūhā.

Samādahaṃsūti samādahitaṃ lokuttarasamādhinā suṭṭhu appitaṃ akaṃsu,
yathāsamāhitaṃ pana samādhinā yojitaṃ nāma hotīti vuttam “samādhinā
yojesu”nti. Sabbesaṃ gomuttavaṅkādināṃ dūrasamūhanitattā sabbe...pe...

akarim̐su. Nayati asse etehīti nettāni, yottāni. Avīthipaṭipannānaṃ assānaṃ vīthipaṭipādanaṃ rasmiggahaṇena pahotīti “sabbayottāni gahetvā acodento”ti vatvā taṃ pana acodanaṃ avāraṇaṃ evāti āha “acodento avārento”ti.

Yathā khīlaṃ bhittiyaṃ vā bhūmiyaṃ vā ākoṭitaṃ dunnīharaṇaṃ, yathā ca palighaṃ nagarappavesanivāraṇaṃ, yathā ca indakhīlaṃ gambhīranemi sunikhātaṃ dunnīharaṇaṃ, evaṃ rāgādayo sattasantānato dunnīharaṇā, nibbānanagarappavesanivāraṇā cāti te “khīlaṃ, palighaṃ, indakhīla”nti ca vuttā. Taṇhāejāya abhāvena anejā paramasantuṭṭhabhāvena cātuddisattā appaṭihatacārikaṃ caranti.

Gatāseti gatā eva, na pana gamissanti pariniṭṭhitasaraṇagamanattāti. Lokuttarasaraṇagamaṇaṃ adhippetanti āha “nibbematikasaraṇagamanena gatā”ti. Te hi niyamena apāyabhūmiṃ na gamissanti, devakāyañca paripūressanti. Ye pana lokiyeṇa saraṇagamanena buddhaṃ saraṇaṃ gatāse, na te gamissanti apāyabhūmiṃ, sati ca paccayantarasaṃavāye pahāya mānusaṃ dehaṃ, devakāyaṃ paripūressantīti ayamettha attho.

Devatāsannipātavaṇṇanā

333. Etesanti devatāsannipātānaṃ. Idānīti imasmiṃ kāle. Buddhānanti aññesaṃ buddhānaṃ abhāvā. Cittakallatā cittamaddavaṃ.

Kiṃ pana bhagavatāva mahante devatāsamaṅgame tesāṃ nāmagottaṃ kathetuṃ sakkāti? Āma sakkāti dassetuṃ “buddhā nāma mahantā”tiādi vuttaṃ. Tattha diṭṭhanti rūpāyatanaṃ māha, sutanti saddāyatanaṃ, mutanti sampattaggāhiindriyavisayaṃ gandharasaphoṭṭhabbāyatanaṃ, viññātanti vuttāvasesaṃ sabbaṃ ñeyyaṃ, pattanti pariyesitvā, apariyesitvā vā sampattaṃ, pariyesitanti pattaṃ, appattaṃ vā pariyiṭṭhaṃ. Anuvicaritaṃ manasāti kevalaṃ manasā ālocitaṃ. Katthaci nīlādivasena vibhattarūpārammaṇeti abhidhamme “nīlaṃ pītaka”ntiādinā vibhatte yattha katthaci rūpārammaṇe kiñci rūpārammaṇaṃ vā na atthīti yojanā. Bherisaddādivasenāti etthāpi eseṇa nayo. Yanti yaṃ ārammaṇaṃ. Etesanti buddhānaṃ.

Idāni yathāvuttamatthaṃ pāḷiyā samatthetuṃ “yathāhā”tiādi vuttaṃ. Tadā jānanakiriyāya apariyositabhāvadassanatthaṃ “jānāmī”ti vatvā yasmā yaṃ kiñci neyyaṃ nāma, sabbaṃ taṃ bhagavatā aññātaṃ nāma natthi, tasmā vuttaṃ “tamahaṃ abbhaññāsi”nti.

Na olokeṇti payojanābhāvato. Viparītā “na kammāvaraṇena samannāgatā”tiādinā nayena vuttā. “Yassa maṅgalā samūhatā”ti ārabhitvā “rāgaṃ vinayetha mānusesu dibbesu kāmesu cā”tiādinā ca rāganiggahakathābhāhullato sammāparibbājanīyasuttaṃ rāgacaritānaṃ sappāyaṃ, “piyamappiyabhūtā kalaha vivādā paridevasokā sahamaccharā cā”tiādinā kalahādayo yato dosato samuṭṭhahanti, so ca doso yato piyabhāvato, so ca piyabhāvo yato chandato samuṭṭhahanti, iti phalato, kāraṇaparamparato ca dose ādīnavavibhāvanabāhullato kalahavivādasuttaṃ dosacaritānaṃ sappāyaṃ -

“Appaṇhi etaṃ na alaṃ samāya,
Duve vivādassa phalāni brūmi;
Etaṃ pi disvā na vivādayetha,
Khemābhipassaṃ avivādabhūmi”nti. -

Ādinā nayena sammohavidhamanato, paññāparibrūhanato ca mahābyūhasuttaṃ
mohacaritānaṃ sappāyaṃ -

“Parassa ce dhammaṃ anānujānaṃ,
Bālo, mago hoti nihīnapañña;
Sabbeva bālā sunihīnapañña,
Sabbevime diṭṭhiparibbasānā”ti. -

Ādinā nayena sandiṭṭhiparāmāsītāpanayanamukhena savisayesu diṭṭhiggahaṇesu
visaṭavittakkavicchindanavasena pavattattā cūḷabyūhasuttaṃ vitakkacaritānaṃ
sappāyaṃ -

“Mūlaṃ papañcasaṅkhāya,
Mantā asmīti sabbam uparundhe;
Yā kāci taṇhā ajjhattaṃ,
Tāsaṃ vinayā sadā sato sikkhe”ti. -

Papañcasaṅkhāya mūlaṃ avijjādikilesajātaṃ asmīti pavattamānañcāti sabbam mantā
paññāya uparundheyya. Yā kāci ajjhattaṃ rūpataṇhādibhedā taṇhā uppajjeyya,
tāsaṃ vinayā vūpasamāya sadā sato upaṭṭhitassati hutvā sikkheyyāti evamādi
upadesassa saddhova bhājanaṃ. Tassa hi so atthāvahoti tuvaṭṭakasuttaṃ
saddhācaritānaṃ sappāyaṃ -

“Vītataṇho purā bheda,
Pubbamantamanissito;
Vemajjhe nupasaṅkheyyo,
Tassa natthi purakkhata”nti. -

Yo sarīrabhedato pubbeva pahīnataṇho, tato eva atītaddhasaññitaṃ
purimakotṭhāsaṃ taṇhānissayena anissito, vemajjhe paccuppannepi addhani
“ratto”tiādinā upasaṅkhātabbo, tassa arahato taṇhādiṭṭhipurakkhārānaṃ abhāvā
anāgate addhani kiñci purakkhataṃ natthīti ādinā evaṃ gambhīrakathābāhullato
pūrābhedasuttaṃ buddhacaritānaṃ sappāyanti katvā vuttaṃ “atha nesaṃ sappāyaṃ
...pe... vavatthapetvā”ti. Manasākāsīti evaṃ cariyāya vasena manasi katvā puna taṃ
sadisaṃ attano desanānikkhepayogyatāvasena manasi akāsi. Attajjhāsayena nu kho
jāneyyāti parajjhāsayādiṃ anapekkhitvā mayhamyeva ajjhāsayena āraddha desanaṃ
jāneyya nu kho. Parajjhāsayenāti sannipatitāya parisāya kassaci ajjhāsayena.
Aṭṭhuppattikenāti idha samuṭṭhitaatṭhuppattiyā. Pucchāvasenāti kassaci
pucchantassa pucchāvasena. Āraddhadesanaṃ jāneyyāti. “Sace paccekabuddho
bhaveyyā”ti idaṃ imesaṃ suttānaṃ desanāya pucchā paccekabuddhānaṃ bhāriyā,
avisayā cāti dassanattamaṃ vuttaṃ. Tenāha “sopi na sakkuṇeyyā”ti.

Ettha ca yasmā na anumati-pucchā, kathetukamyatāpucchā vā yuttā, atha kho
diṭṭhasaṃsandana-pucchāsadiṣi vā vimaticchedana-pucchāsadiṣi vā pucchā yuttā, tāva
puggalajjhāsayavasena pavattitā nāma honti, na yathādharmavasena, tattha yadi
bhagavā tathā sayameva pucchitvā sayameva vissajjeyya, suṇantīnaṃ devatānaṃ
sammoho bhaveyya “kiṃ nāmetaṃ bhagavā paṭhamam evamāha, punapi
evamāhā”ti, andhakāraṃ pavitṭhā viya honti, tasmā vuttaṃ “evaṃ petā devatā na
sakkhissanti paṭivijjhita”nti. Yathādharmadesanāyaṃ pana kathetukamyatāvasena

pucchanena sammoho hotīti. Sūriyo uggaṭoti āha devasaṅgho āsannatarabhāvena obhāsassa vipulauḷārabhāvato. Ekissā lokadhātuyāti sutte āgatanayena sabbattheva pana apubbaṃ acarimaṃ dve buddhā na honteva. Tenevāha - “anantāsu...pe... addasā”ti.

Gāthāyaṃ pucchāmīti nimmitabuddho bhagavantaṃ pucchituṃ okāsaṃ kārāpesi. Muninti buddhamuniṃ. Pahūtapaññanti mahāpaññaṃ. Tiṇṇanti caturroghatiṇṇaṃ. Pāraṅgataṃ nibbānappattaṃ, sabbassa vā ñeyyassa pāraṃ pariyantaṃ gataṃ. Parinibbutaṃ saupādisesanibbānavasena. Tṭhitattanti avaṭṭhitacittaṃ lokadhammehi akampaneyyatāya. Nikkhamma gharā panujja kāmeti vatthukāme panūditvā gharāvāsā nikkhamma. Kathaṃ bhikkhu sammā so loka paribbajeyyāti so bhikkhu kathaṃ sammā paribbajeyya gaccheyya vihareyya, anupalitto hutvā lokaṃ atikkameyyāti attho.

334. Silokaṃ anukassāmīti ettha siloko nāma pādasamudayo, isihi vuccamānā gāthātipi vuccati. Pādova niyatavaṇṇānupubbikānaṃ padānaṃ samūho, taṃ silokaṃ anukassāmi pavattayissāmīti atthoti āha “akkhara...pe... pavattayissāmī”ti. Yatthāti adhikaraṇe bhummaṃ. Āmeḍitalopenāyaṃ niddesoti āha “yesu yesu tḥānesū”ti. Bhummati bhūmipaṭibaddhanivāsā. Taṃ taṃ nissitā taṃ taṃ tḥānaṃ nissitavanto nissāya vasamānā, tehi saddhiṃ silokaṃ anukassāmīti adhippāyo. “Ye sitā girigabbhara”nti iminā tesaṃ vivekavāsaṃ dasseti, “pahitattā samāhitā”ti iminā bhāvanābhiyogaṃ.

Bahujanā pañcasatasāṅkhyattā. Paṭipakkhābhībhavanato, tejussadatāya ca sīhā viya pavivittatāya nilīnā. Ekattanti ekībhāvaṃ. Odātacittā hutvā suddhāti arahattamaggādhigamena pariyodātacittā hutvā suddhā, na kevalaṃ sarīrasuddhiyāva. Vipprasannāti ariyamaggappasādena viśesato pasannā. Cittassa āvilabhāvakarānaṃ kilesānaṃ abhāvena anāvilā.

Bhikkhū jānitvāti bhinnakilese bhikkhū “ime dibbacakkhunā ete devakāye passantīti jānitvā. Savanante jātattāti dhammassavanapariyosāne ariyajātiyā jātattā. Idaṃ sabbanti idaṃ “bhiyyo pañcasate”tiādikaṃ sabbam.

Tadatthāya vīriyaṃ kariṃsūti dibbacakkhuññābhinihāravasena vīriyaṃ ussāhaṃ akaṃsu. Tenāha “na taṃ tehi”tiādi. Sattarinti ta-kārassa ra-kārādesaṃ katvā vuttaṃ, sattatinti attho. “Sahassa”nti pana anuvattati, sattatīyogena bahuvacanaṃ. Tenāha “eke sahassaṃ. Eke sattatisahassānī”ti.

Anantanti antarahitaṃ, taṃ pana ativiya mahantaṃ nāma hotīti āha “vipula”nti.

Avekkhitvāti ñāṇacakkhunā visuṃ visuṃ avekkhitvā “vavatthitvānā”tipi paṭhanti, so evattho. Taṃ avekkhanaṃ nicchayaakaraṇaṃ hotīti āha “vavatthapetvā”ti. Pubbe vuttaḡāthāsu tatiyaḡāthāya pacchimaddhaṃ, catutthagāthāya purimaddhaṇca sandhāyāha “pubbe vuttaḡāthamevā”ti.

Vijānanampi dassanaṃ evāti āha “passatha olokethā”ti. Vācāyatapavattitabhāvato “anupaṭipāṭiyāva kittayissāmī”ti vadati.

335. Satta sahassāni saṅkhāyāti satta sahassā. Yakkhāyevāti yakkhajātikā eva. Ānubhāvasampannāti mahesakkhā. Iddhimantoti vā mahānubhāvā. Jutimantoti mahappabhā. Vaṇṇavantoti atikkantavaṇṇā. Yasassinoti mahāparivārā ceva

patthaṭakittisaddā ca. Samiti-saddo samīpatthoti adhippāyenāha “bhikkhūnaṃ santika”nti.

Hemavatapabbateti himavato samīpe t̥hitapabbate.

Ete sabbepīti ete sattasahassā kāpilavatthavā, chasahassā hemavatā, tisahassā sātāgirāti yathāvuttā sabbepi soḷasasahassā.

Rājagahanagareti rājagahanagarassa samīpe. Tanti kumbhīraṃ.

336. Kāmaṃ pācīnadisaṃ pasāsati, tathāpi catūsupi disāsu saparivāradīpesu catūsupi mahādīpesu gandhabbānaṃ jeṭṭhako, kathaṃ? Sabbe te tassa vase vattanti. Kumbhaṇḍānaṃ adhipatītiādīsipi eseva nayo.

Tassāpi viruḷhassa. Tādisāyevāti dhataratṭhassa puttasadisā eva puthutthato, nāmato, balato, iddhiādivisesato ca.

Sabbasaṅgāhikavasenāti dasasahassilokadhātuyā paccekaṃ cattāro cattāro mahārājānoti tesam sabbesaṃ saṅgaṇhanavasena. Tenāha “ayañcetthā”tiādi.

Caturo disāti catūsu disāsu. Caturo disā jalamānā samujjalantā obhāsenta. Yadi evaṃ mahatīyā parisāya āgatānaṃ kathaṃ kāpilavatthave vane t̥hitāti āha “te panā”tiādi.

337. Tesam mahārājānaṃ dāsāti yojanā. Māyāya yuttā, tasmā māyāvino. Vañcanaṃ etesu atthi, vañcane vā niyuttāti vañcanikā. Kerāṭiyasāṭṭheyyenāti nihīnasaṭṭhena kammena. Māyā etesaṃ atthīti māyā, te ca paresaṃ vañcanatthaṃ yena māyākaraṇena “māyā”ti vuttā, taṃ dassento “māyākārakā”ti āha.

Ettakā dāsāti ettakā kuṭeṇḍuādikā nighaṇḍupariyosānā aṭṭhamahārājānaṃ dāsā.

Devarājānoti devā hutvā taṃtaṃdevakāyassa rājāno. Citto ca seno ca cittaseno cāti tayo ete devaputtā pāliyaṃ ekasesanayena vuttāti āha “citto cā”tiādi.

Bhikkhusaṅgho samito sannipatito etthāti bhikkhusaṅghasamiti, imaṃ vanaṃ.

338. Nāgasadahavāsikāti nāgasadahanivāsino. Tattheke kira nāgarājā, cirakālaṃ vasato tassa parisā mahatī paramparāgatā atthi, taṃ sandhāyāha “tacchakanāgaparisāyā”ti.

Yamunavāsinoti yamunāyaṃ vasanakanāgā. Nāgavohārenāti hatthināgavohārena.

Vuttappakāreti kambalassatare t̥hapetvā itare vuttappakāranāgā. Lobhābhibhūtāti āhāralobhena abhibhūtā. Dibbānubhāvatāti dibbānubhāvato, dibbānubhāvahetu vā dibbā. “Citrasupaṇṇā”ti nāmaṃ vicitrasundarapattavantatāya.

Upavhayantāti upecca kathentā. Kākolūkaahinakulādayo viya aññaṃaṇñaṃ jātisamudāgataverāpi samānā mittā viya...pe... haṭṭhatuṭṭhacittā aññaṃaṇñaṃasminti adhippāyo. Buddhaṃyeva te saraṇaṃ gatā “buddhānubhāveneva mayaṃ aññaṃaṇñaṃsmiṃ mettiṃ paṭilabhimhā”ti.

339. Bhātaroti methunabhātaro. Tenāha “sujāya asurakaṇṇāya kāraṇā”ti.

Tesūti asuresu. Kālakañcāti evaṃ nāmā. Mahābhismāti bhiṃsanakamahāsarīrā. Abhabbāti sammattaniyāmaṃ okkamituṃ na bhabbā acchandikattā tādisassa chandasseva abhāvato.

Balino mahāasurassa abbatthattā tassa putte eva kittento bhagavā “satañca baliputtāna”nti ādimāha. So kira sukhumaṃ attabhāvaṃ māpetvā upagacchi.

340. Kammaṃ katvāti parikammaṃ katvā. Nibbattāti upacārajjhānena nibbattā. Appanājjhānena pana nibbattā brahmāno honti, te parato vakkhati “subrahmā”tiādinā, ayañca kāmāvacaradevatā vuccati. Tenevāha - “mettākaruṇākāyikāti mettājjhāne ca karuṇājjhāne ca parikammaṃ katvā nibbattadevā”ti. Mettājjhāne karuṇājjhāneti mettājjhānanimittaṃ karuṇājjhānanimittaṃ, tadatthanti attho.

Te āpodevādayo yathāsakaṃ vaggavasena tthittā dasadhā tthitā. Yāva karuṇākāyikā dasa devakāyā. Nānattavaṇṇāti nānāsabhāvavaṇṇavanto.

Veṇḍudevatāti veṇḍu nāma devatā, evaṃ sahali devatā. Asamadevatā, yamakadevatāti “dve ayaṇiyo”ti vadanti, tappamukhā dve devanikāyāti. Candassūpanisā devā candassa upanissayato vattamānā tassa purato ca pacchato ca passato ca dhāvanakadevā. Tenāha “candanissitakā devā”ti. Sūriyassūpanisā, nakkhattanissitāti etthāpi eseṇa nayo. Kevalaṃ vātavāyanahetavo devatā vātavalāhakā. Tathā kevalaṃ abbhapaṭalasañcaraṇahetavo abbhavalāhakā. Uṇhappavattihetavo uṇhavalāhakā. Vassavalāhakā pana pajjunnasadisāti. Te idha na vuttā. Vasudevatā nāma eko devanikāyo, tesam pubbaṅgamattā vāsavo, sakko.

Daseteti ete veṇḍudevatādayo vāsavapariyosānā dasa devakāyā.

Imānīti “jalamaggī”ti ca “sikhārivā”ti ca imāni tesam nāmāni. Keci pana ma-kāro padasandhikaro “jalā”ti ca “aggī”ti ca “sikhārivā”ti ca imāni tesam nāmānīti vadanti. Eteti tesu eva “ariṭṭhakā, rojā”ti ca vuttadevesu ekacce, umāpupphanibhāsino vaṇṇato umāpupphasadisāti evamattho gahetabbo, aññathā ekādasa devakāyā siyumu.

Daseteti ete dasa sahabhūdevādayo vāsavanesipariyosānā dasa devakāyā. Teneva nikāyabhedavasena dasadhāva āgatā.

“Samānā”tiādi tesam devānaṃ nikāyasamudāyagataṃ nāmaṃ. Evaṃ sesānampi.

Daseteti ete samānādikā mahāpāragapariyosānā dasa devakāyā. Teneva nikāyabhedena dasadhā āgatā.

Sukkādayo tayo devakāyā. Pāmokkhadevatī pamukhā padhānabhūtā devā.

Disāti disāsu. Devoti megho. Daseteti ete sukkādayo pajjunnapariyosānā dasa devakāyā, te devanikāyabhedena dasadhā āgatā.

Daseteti ete khemiyādayo paranimmitapariyosānā dasa devakāyā, te devanikāyabhedena dasadhāva āgatā. Tattha “khemiyā, kaṭṭhakādayo ca pañcāpi sadevakāyā tāvatimsakāyikā”ti vadanti. Nāmanvayenāti nāmānugamena “āpodevatā”tiādināmasabhāgena. Tenevāha “nāmasabhāgena nāmakoṭṭhāsenā”ti. Sabbā devatāti dasasahassilokadhātūsu sabbāpi devatā. Niddisati taṃtaṃnāmasabhāgena ekajjhaṃ katvā.

Pavutthāti pavāsaṃ gatā viya apētāti āha “vigatā”ti. Pavutthā vā pakārato vutthā vusitā, tena jāti vusitabbā assāti pavutthajāti. Kāḷakabhāvā saṃkilesadhammā, sabbaso tadabhāvato kāḷakabhāvātitaṃ dasabalaṃ. Lañcanābhāvena vā asitātigo

kāḷakabhāvātītāya siriyā cando, tādisaṃ candaṃ viya siriyā virocamānaṃ.

341. Eko brahmāti sagāthakavagge āgato subrahmadevaputto. Brahmaloke nibbattitvā heṭṭhimesu paṭiṭṭhitā ariyabrahmāno, na suddhāvāsabrahmāno. Tissamahābrahmā puthujjano, yo aparabhāge manussesu nibbattitvā moggaliputtatissatthero jāto.

Sahassaṃ brahmalokānanti brahmaloko etesanti brahmalokā, brahmāno, tesāṃ brahmalokānaṃ sahassaṃ sattalokapariyāyo cāyaṃ lokasaddoti āha “mahābrahmānaṃ sahassaṃ āgata”nti. Anantaragāthāyaṃ “āgatā”ti vuttapadameva atthavasena vadati. Yatthāti yasmiṃ brahmasahassee. Aññe brahmeti tadaññe brahmāno. Abhibhavitvā tiṭṭhati vaṇṇena, yasaṃ āyuna ca.

Issarāti teneva vasapavattanena sesabrahmānaṃ adhipatino.

342. Kāḷakadhammasamannāgato kāḷakassa pāpimassa mārassa bālabhāvaṃ passatha, yo attano avisaye niratthakaṃ parakkamituṃ vāyamati.

Vītarāgabhāvāvahassa dhammassavanassa antarāyakaraṇena avītarāgā rāgena baddhā eva nāma hontīti vuttaṃ “rāgena baddhaṃ hotū”ti.

Bhayānakaṃ sarañca katvāti bheravaṃ mahantaṃ saddaṃ samuṭṭhapetvā.

Idāni taṃ saddaṃ upamāya dassento “yathā”ti ādimāha. Kañcīti tasmiṃ samāgame kañci devataṃ, mānusakaṃ vā attano vase vattetuṃ asakkonto asayaṃvase sayañca na attano vase ṭhito. Tenāha “asayaṃvasi”tiādi.

343. “Vītarāgehi”ti desanāsīsametaṃ. Sabbāyapi hi tattha samāgataparisāya mārasenā apakkantāva. Nesāṃ lomampi iñjayaṃ tesāṃ lomamattampi na cālesuṃ, kuto antarāyakaraṇaṃ. Iti yattakā tattha visesaṃ adhigacchiṃsu, tesāṃ sabbesampi antarāyākaraṇavasena attho vibhāvetabbo, vītarāgaggahaṇena vā sarāgavītarāgavibhāvino ca tattha saṅgahitāti veditabbaṃ. Māro imaṃ gāthaṃ abhāsi acchariyabbhutacittajāto. Kathaṃhi nāma tāva ghorataraṃ mahatiṃ vibhiṃsakaṃ mayi karontepi sabbe pime nibbikārā samāhitā eva. Kasmā? Vijitāvino ime uttamapurisāti. Tenāha “sabbe”tiādi. Yādiso ariyānaṃ dhammanissito pamodo, na kadāci tādiso anariyānaṃ hotīti “sāsane bhūtehi ariyehi” iccetaṃ vuttaṃ. Vi-saddena vinā kevalopi suta-saddo vikhyātattavacano hoti “sutadhammassā”tiādīsu viyāti āha “jane vissutā”ti.

Dūreti dūre padese. Daharassa antarāyaṃ pariharantī “na sakkā bhante sakalaṃ kāyaṃ dassetu”nti avocāti.

Mahāsamayasuttavaṇṇanāya līnatthappakāsanā.

ΠΑΡΟΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Tīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Υποσχόλια. Ο Κανόνας των Ομιλιών - Υποσχόλια. 1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Υποσχόλια. 2. Υποσχόλια για το μεγάλο κεφάλαιο. 7. Σχόλια για την ομιλία για την μεγάλη συνάθροιση έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org